

ระบาดวิทยามะเร็งเต้านม

น.พ.อาคม ชัยวิระวัฒน์

1. สถิติของมะเร็งทุกประเภทมี 2008 การทำ Cancer registry จะล่าช้าประมาณ 3 ปี เนื่องจากจำเป็นต้อง Verify ข้อมูล
  - 1.1. อัตราตายประมาณ 98.5 ต่อแสนประชากร
  - 1.2. อัตราป่วย ชาย 157 ต่อแสน ประชากร หญิง 138 ต่อแสนประชากร
2. มะเร็งที่พบบ่อย 5 อันดับ
  - 2.1. ชาย ได้แก่ มะเร็ง ตับ ปอด ลำไส้ใหญ่ ต่อมน้ำเหลือง ต่อมน้ำเหลือง
  - 2.2. หญิง ได้แก่ เต้านม (26 ต่อแสนประชากร) ปากมดลูก ตับ ปอด ลำไส้ใหญ่
3. มะเร็งเต้านม เสียชีวิตประมาณ 30,000 รายต่อปี หรือประมาณ 50 ต่อแสนประชากร เกิดใหม่ต่อปี 13,000 รายต่อปี หรืออุบัติการณ์ 20-26 ต่อแสนประชากร
4. มะเร็งเต้านม Age group Peak ที่ 55 ปี แต่พบได้ตั้งแต่ 30 ขึ้นไป น้อยกว่า 30 พบน้อยมาก ของไทยอายุที่เป็นน้อยกว่าต่างประเทศ แต่อายุมาก จะพบน้อยกว่าต่างประเทศ สาเหตุอาจจะเป็นเพราะเราตายก่อนที่จะตายเป็นมะเร็ง
5. จุดที่เกิดมะเร็ง คือ ต่อม้านม (Lubular) ต่อ กับ Duct (Ductal) หาใช่เกิดที่ Breast Tissues เพราะฉะนั้น Ductal เกิดประมาณ 80 และที่เหลือส่วนใหญ่คือ Lobular ส่วนที่เหลือน้อยมากเกิดจากสาเหตุอื่น
6. อัตราการอยู่รอด (5 year Survival) วงเล็บคือปี 2007 ที่สถาบันมะเร็ง
  - 6.1. ระยะแรก - 5 year Survival = 90-95 (99.3%)
  - 6.2. ระยะที่ 2 - 5 year Survival = 80 (85%)
  - 6.3. ระยะที่ 3 - 5 year Survival = 50%
  - 6.4. ระยะที่ 4 ประมาณ 15%
7. BSE เพื่อ
  - 7.1. สร้าง Awareness ว่าพบสิ่งผิดปกติ ให้ investigate และให้รับรักษาตามชนิดของการวินิจฉัย
  - 7.2. จะทำให้สามารถ Early Diag & Prompt Treatment ได้
8. สาเหตุ
  - 8.1. 10 % มี Gene เสี่ยง
  - 8.2. 15-20% มีประวัติญาติสายตรงเป็น
  - 8.3. 70-80 % เป็น sporadic cases คือวัยถึง ปัจจัยเสี่ยงพร้อม ก็เกิดโดยหาสาเหตุไม่ได้ แต่มีเพียงปัจจัยเสี่ยง
9. ปัจจัยเสี่ยง ได้แก่
  - 9.1. ปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ เพศ อายุ กรรมพันธุ์ เคยเป็นมะเร็งเต้านมข้างหนึ่ง เชื้อชาติ (ยิว) เคยประวัติเนื้อเต้านมและมีเพศผิดปกติ (Atypical Hyperplasia) ประวัติการได้รับรังสีจากการฉายแสงเพื่อการรักษา ประวัติประจำเดือน (มาเร็วกว่า 12 ปี หมดช้ากว่า 50 ปี)
  - 9.2. ปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงได้ ไม่มีบุตรหรือมีบุตรช้ากว่า 30 ปี การใช้ยาคุมกำเนิด การใช้ HRT นานกว่า 5 ปีขึ้นไป (กลุ่มนี้ควรทำ Mammogram ก่อนให้ยา และทำทุกปีในช่วงที่ให้ยา) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาหาร (ไขมันสูง เนื้อแดงมาก) การออกกำลังกาย ความอ้วน (ในรายที่เข้าวัยทอง ถ้าไม่ใช่วัยทองไม่เพิ่มความเสี่ยง)

*****